

HİLMİ YAVUZ'UN "TEN SONNET" Sİ ÜZERİNE BİR TAHLİL DENEMESİ

Mustafa KARABULUT¹

Özet

Hilmi Yavuz, Cumhuriyet dönemi Türk şiirinin bireyci şairleri arasında olup şiirinde ses ve imgeye büyük önem verir. O, gelenekle modern bir sentez halinde kullanmaya özen gösterir. Muhteva bakımından eski şiirimizden başarılı biçimde yararlanan şair, Batı şiirinin de birçok unsurunu şiirine alır. Hilmi Yavuz'un şiir anlayışında Yahya Kemal ve Ahmet Haşim'in etkisini görmek mümkündür. O, birçok şiirinde tasavvufun imkânlarından yararlanarak, tasavvufî lügati çok iyi kullanır. Ten Sonnet'si, Hilmi Yavuz'un nefis terbiyesi konusunu ele aldığı bir şiirdir. Şair bu konudaki düşüncelerini tasavvufî format kullanarak irdeler. Duygudan çok durumun ön planda olduğu şiirde asıl konu nefsin kontrol altına alınması meselesidir. Dünya nimetleri kişiyi çatışmaya, mutsuzluğa yöneltir. Bu şiirde dünya nimetlerinden olan aşk, bir kurt gibi tehdit edici olarak verilmiştir. Nefisten kurtulmak için onu kontrol altında tutmak, etkisiz hale getirmek veya onu öldürmek gerekir. Çünkü nefis terbiyesi çok zor olmasına rağmen sonunda mutluluğa ulaşmak ve kâmil insan olmak gibi büyük bir ödül vardır. Hilmi Yavuz tasavvuftaki ruhun arınma hususunu burada farklı söyleyiş ve imgelerle ortaya koyar. Şiirin bütününde "ten, aşk, kar, bellek, ayna" kavramları imgesel bağlamda ele almıştır. Hilmi Yavuz, bu şiirde muhteva bakımından tasavvuf formatını, şekil bakımından ise Batı'dan alınma bir nazım şekli olan soneti kullanarak başarılı bir sentez oluşturmuştur. Bu makalede amacımız, Hilmi Yavuz'un Ten Sonnet'si şiirini muhteva ve şekil yönünden incelemeye çalışmaktır.

Anahtar Kavramlar: Hilmi Yavuz, Ten Sonnet'si, modern Türk şiiri.

AN EXPERIMENTAL ANALYSIS "TENSONNET'S" BY HİLMİ YAVUZ

Abstract

Hilmi Yavuz, the Republican era gives great importance to sound and image in the poem is among the poets of Turkish poetry individualist. It is important to use the modern tradition in a synthesis. In terms of content successfully utilize our ancient poetry poet, he has many elements in the poetry of Western poetry. Hilmi Yavuz's poetry and Yahya Kemal, Ahmet Hasim is possible to see the effect. He benefited from opportunities in many poetry of Sufism, Sufi lexicon used very well. Ten Sonnet's of Hilmi Yavuz is a poem addressed the issue of exquisite manners. Sufi poets have explored their thoughts on this issue, using the format. You nave in poetry as in many cases the real issue to the forefront is a matter of controlling the emotions. Blessing the people of the world conflict, it leads to unhappiness. Love the blessing of the world in these poems, it is provided as threatening as a wolf. Keep it under control to get rid of yummy, they need to neutralize or kill him. Because the exquisite manners of achieving happiness in the end, although very difficult, and there are great prizes such as a perfect human being. Hilmi Yavuz put the issue of purification of the soul of mysticism with different sayings and images here. In the whole of the poem "to love, snow, memory, mirror" concept has been discussed in the fictional context. Hilmi Yavuz, the Sufi poetry in terms of content format, the way in terms of taking the West has created a successful synthesis using the suffix, which is a form of poetry. In this article, our goal Hilmi Yavuz Ten Sonnet's of the poem is trying to examination in terms of content and form.

Keywords: Hilmi Yavuz, Ten Sonnet's, modern Turkish poetry.

¹ Doç. Dr., Adıyaman Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, mkarabulut@adiyaman.edu.tr.

1. Giriş

Şair, malzemesi söz, dünyası şiir olan bir sanatkârdır. O, sözü estetik bir duyarlılık ve derinlikle irdeler. "Şair, sözü bir şifreleme vasıtasıyla sanata/estetiğe dönüştüren kişidir." (İnan ve Uslu Üstten, 2015: 1413). Şiir, insanoğlunun maddi-manevi yönlerine hitap eden çok katmanlı bir türdür. Bu bakımdan onu yazanın varlığından izler taşır. "Şiir, sanatkârın şahsi varlığıyla, bütün edebi türlerden daha fazla ilgilidir; tabii olarak 'ben' merkezli bir olgudur. Fakat bu ben merkezlilik bütün şairlerde aynı oranda ve aynı şekilde ortaya çıkmaz." (Aydın Yağcıoğlu, 2015: 554). Hilmi Yavuz da şiirlerinde benlik, kimlik izleklerini ele alan şairlerdendir.

Hilmi Yavuz, Kabataş Lisesi'ne kaydolduğu yıl şiir hayatına da adım atan ve yarım yüzyılı aşkın bir sanat hayatı olan bir şairdir. "Sanat hayatı boyunca 'sahih' şiire ulaşmak için hem Doğu hem de Batı medeniyetinin özümsemesi gerektiğini her fırsatta vurgulayan Hilmi Yavuz, gençlik dönemlerinde sosyalizmi benimsemiş şairlerdendir. (Karataş, 2013: 1161). Ancak o, sosyalizmi katı bir çerçevede irdelemeden şiir sanatına ağırlık verir.

Hilmi Yavuz, Cumhuriyet dönemi Türk şiirinin bireyci şairleri arasında olup ilk şiir kitabı *Bakış Kuşu*'nda daha çok halk ve divan şairleri, Ahmet Haşim, Yahya Kemal, Asaf Halet Çelebi ve Behçet Necatigil'in etkisinde kalır. "Yahya Kemal'in şiirinde ses, Ahmet Haşim'in şiirinde ise imge öne çıkar. Bu açıdan bakıldığında Hilmi Yavuz'un şiirinin hem imgeye, hem de sese yaslandığını ve modern bir şiir olduğunu söylemek mümkündür." (Aka, 2002: IV)

Yavuz, daha sonra İkinci Yeni akımının etkisinde yoğun imgeli şiirler kaleme alsada da bu akımın yolundan gitmeyip kendi poetikasını oluşturur. Şair özellikle gelenekle modern bakış açısını birlikte kullanmaya özen gösterir. Sonraki şiirlerini *Bedreddin Üzerine Şiirler*, *Doğu Şiirleri*, *Ayna Şiirleri*, *Akşam Şiirleri* gibi tematik çerçevede ele alır.

"Hilmi Yavuz izlekleriyle kendisinden önceki şairlerin etkisindedir. Bedreddin Üzerine Şiirler Nazım Hikmet'i, Akşam Şiirleri Ahmet Haşim'i, Ayna Şiirleri divan şairlerini, Gizemli Şiirler mutasavvıf şairleri, Zaman Şiirleri Tanpınar ve Bergson'un zaman anlayışının açılımlarıdır. Bu bakımdan edebiyatımızdaki en belirgin metinler arası şairdir denebilir." (Kolcu, 2009: 455)

Hilmi Yavuz, gelenekten, özellikle Divan şiiri geleneğinden önemli ölçüde yararlanır. Bu bağlamda şair; Nâîfî, Necati Bey ve Şeyh Gâlip vb. Divan şairlerine göndermelerde bulunur. "Zaten kendisinin şiirlerinde, muhteva olarak eski şiirimizden yararlanma, metinler arası göndermeler ve benzeri imkânların varlığını bilmekteyiz." (Apaydın, 2010: 122) O, taklitten kaçarak yeniden üretir. Yavuz'un şiirlerinde Doğu-Batı şiirinin sentezini rahatlıkla görebiliriz. "Yavuz, Doğu'nun geleneksel formlarını Batı şiirinin kaynaklarıyla da bütünleştirmeyi başarır." (Kanter, 2012: 1349). Onun şiirlerinin en önemli taraflarından biri ise İslam mistisizmi, özellikle de tasavvuftan faydalanarak kendine özgü bir sözcük lügati oluşturmasıdır.

"Hilmi Yavuz'un geçmiş şiire ait mazmunları bir miras olarak gördüğünü söyleyebiliriz. Tasavvuf ve klasik şiir onun için mirî maldır. Dilediği gibi kullanabilir. Bu anlayışını, 'bize doğunun büyük şiiri kaldı'

mısralarıyla özetler. Kestirmeden söylemek gerekirse yapılan (yapılması gereken) geçmişte üretilmiş ne varsa ona temellük etmektir." (Altunay, 2003: 19)

Ten Sonnet'si, Hilmi Yavuz'un ten/nefis terbiyesi konusunu tasavvufi formatta kaleme aldığı bir şiirdir. Şair teni dünya nimetlerinden uzaklaştırarak kurtuluşa ulaşmanın peşindedir. Bunun için o, tenin üzerine yürür, onu gereksiz, atılmış et parçasına benzeterek hayattan uzak tutmaya çalışır. Aşkî tensel ve ürkütücü bir konumda ele alır.

İnsanoğlu edepli davranmak üzerine yaratılmış olmasına rağmen, nefis insanı arzu ve heveslerine göre yönlendirmek ister. Kişi, nefisini dizginleyemezse onu kendisine baş düşman haline getirir. İslâmi/tasavvufî açıdan bakıldığında nefis terbiyesinde Allah'tan yardım dilenmesi, ibadet edilmesi ve nefsani arzularından uzak durulması gibi hususlar başta gelir.

2. Ten Sonnet'sinin Tematik İncelenmesi

ben tenime yürürüm, tenim benim gereksiz

et parçası, atılmış, duruyor bir kenarda...

âh, aşklar vardır şimdi, amaçsız ve ereksiz

birlikte dolaşırlar; yırtıcı ve hovarda...

belleğim? bir kurttur o! dâima ipe sapa

gelmeyen bir şeyleri parçalıyor... kemirgen!

aşk uzakta uluyor, yalnızlık lapa lapa

yığılıyor kapıma... âh, kendini küreken

kaybolan kar günleri!.. elimle yediririm

tenimi yeraltına... savaşlarda karartma

olduğunda örterler ya... ağır perdelerim

öyle kapalı işte... sınıksı... bir kuşatma!

bir kurt nasıl kuşanırsa öyle kar günlerini;

aynalar kuşanıyor aynadaki tenini... (Yavuz, 2006: 247)

Şiirin ilk dizesinden itibaren ten/nefis ile bir mücadele söz konusudur. Şiirin öznesinin tenin üzerine yürümesi, onu gereksiz olarak algılaması ilk bakışta bir *katharsis* (arınma) izlenimi vermektedir. *Katharsis*, Aristoteles'in

*Poetica*² eserinden alınmış bir sözcük olup; ruhun kötülüklerden, tutkuların arınması anlamında kullanılmıştır. Bu bakımdan şiirde bireyin nefsanî duygulardan arınma isteği ön plana çıkmaktadır. Bu husus tasavvuftaki nefis mücahedesini hatırlatır. Mücahede düşmana veya hasmına karşı zararını yok etmek için bütün gücüyle karşı koymak demektir. Bireyin nefsiyle cihat etmesi için onun arzularına boyun eğmemesi gerekir. Nefsin kötülüğü emredici taraflarına yenik düşmemek ciddi bir mücadeleyi gerektirir.

Tasavvuf felsefesine göre insan ruhu yüce bir alemde yaşadığımız maddi aleme düşmüştür. İnsan, nefsini disiplin altına alamadığından alt makamlara inmiştir.

"Tasavvufun gayesi insanı önce kendisi hakkında şuur sahibi yapmak, sonra onu (nefsini) gerektiği makama yükseltmektir. Buna ilaveten, insanın ruhî hayatının şiddetli bir tarzda temasını kolaylaştırmak veya buna imkân hazırlamaktır. Derece derece yükselerek kendi iç hayatına yönelen nefis, Kur'an-ı Kerim'in 'cennetime gir' hitabına mazhar oluncaya kadar ahlâkî mânâda bir tekâmül geçirir." (Altıntaş, 1986: 45)

Nefis, önce haset, hırs, cehalet, şehvet dolu olup kötülüğü emredici *nefs-i emmâre* halindeyken sonuçta olgunlaşarak *nefs-i kâmile* makamına ulaşır. Böylece nefiste ve insanda bir güzelleşme meydana gelir.

Ten Sonnet'sinin ikinci dizisinde ten bir kenara atılmış ve gereksiz bir et parçası olarak verilir. Bu kısımda tenin değeri oldukça düşürülmüş ve herhangi bir et parçası şeklinde ifade edilmiştir. Daha sonra yırtıcı, hovarda ve amaçsız birlikte dolaşan aşklar da tehlike ve gereksizlik bağlamında irdelenmiştir.

"Tenin hayvanî vasıflarından şikâyet, onun zapt ü rabt altına alınması, dizginlenmesi ve nihayet tenin arzularını öldürme, tasavvufta önemli safhalardan birini teşkil eder. Ruhun hapsedildiği ten tasavvuf yolcusu için çıkarılıp atılması gereken günaha bulaşmış bir elbiseden başka bir şey değildir." (Kolcu, 2007: 608)

Tasavvufta insanın geldiği yere *mebde*, şimdi bulunduğu yere ise *meâd* denir. İnsan bu dünyada nefsini terbiye edip zararsız hale getirerek günahsız bir şekilde yeniden mebdeye dönmek ister. Bunun için de dünyevi/nefsani heveslerden arınması gerekir. Birey ruh-ten arasında büyük bir çatışma halindedir. Bu çatışma adeta dergâh ve çilehanelerde nefsin terbiye etmeye çalışan tarikat mensubunun çilesine benzer.

Şiirin öznesi daha sonra belleğini daima yersiz ve gereksiz şeyleri parçalayan bir kemirgene benzetiyor. Burada soyut olan bellek somutlaştırılarak bir kemirgen ile ifade ediliyor. Burada insanın iç çatışmalarının devam ettiği, dünya nimetlerinden uzaklaşmanın oldukça zor olduğu ifade edilmektedir.

Sonraki dizelerde kar imgesiyle karşılaşırız. Tenin arzularından olan aşk yoğun bir şekilde yağın ve tehlikeli boyuta ulaşan karlara benzetilir. Şair, "aşk uzakta uluyor, yalnızlık lapa lapa yığılıyor kapıma..." diyerek istiare yoluyla aşkı bir kurt veya yırtıcı bir varlığa benzetiyor. Aşk uluyan bir varlık olduğuna göre tedirgin ve tehdit edicidir. Aslında kapalı bir mekânda dış dünyadan gelen seslerin rahatlatıcı bir özelliğe sahip olması gerekir.

² Aristoteles, *Poetica* adlı eserinde katharsisi bazı heyecan ve coşkuları yeniden yaşatarak ruhu temizlemek bağlamında kullanmıştır. Ayrıca o, "Tragedyanın ödevi, uyandırdığı acıma ve korku duygularıyla ruhu tutkuların temizlemektir." der. Bkz. Aristoteles, *Poetika*, çev. İsmail Tunalı, Remzi Kitabevi, İstanbul 2008, s.22.

"Ses, seda, haber niteliğinde mesajlar içerir. İnsan o haberlerle ümit eder, umutlanır ve de mutlu olur." (Bozkaplan, 2015: 10). Ancak bu şiirde duyulanlar (uluma vb.) daha çok tedirgin edicidir.

Şiirde yoğun bir kar yağışından sonra her tarafın karlarla kaplı olduğu bir tabiattan bahsedilerek bir çıkışsızlık ve çaresizlik teması verilmek istenir. Yalnızlık teması *lapa lapa* ifadesiyle hem somutlaştırılır hem de anlamının derecesi artırılır. Her tarafın karlarla kaplanmış olması ile tenin hapsedilmesi hareketsiz hale getirilmesi amaçlanır. "Kurtların karlı günlerde yiyecek sıkıntısı çekmeleri gibi ten de bu tür bir örtünme ve engellemeyle hayatın dışına itilmiştir." (Kolcu, 2007: 609) Şiirin öznesi daha sonra "*âh, kendini küzerken kaybolan kar günleri!..*" diyerek trajik durumdan uzaklaşmak ister.

Ten Sonnet'sinin sonraki kısımlarında tenden kurtulma isteği üst seviyeye ulaşır. Şair, "*elimle yediririm / tenimi yeraltına... savaşlarda karartma / olduğunda örterler ya... ağır perdelerim / öyle kapalı işte... sımsıkı... bir kuşatma!*" diyerek tenini/nefsini yeraltına gömer, hatta yedirir. Burada yeraltının nefsi yiyen, yok eden bir canavara benzetildiğini söylemek mümkündür. Özne daha sonra savaşlardaki karartmalara gönderme yaparak nefsiyle mücadelesini savaş sözcüğüyle ifade eder. İnsanoğlu dünyaya geldiği andan ölünceye kadar adeta bir savaş halindedir. Şiirin öznesi ruhu ile teni arasında *ağır perdeler* çekerek tenle ilişkiyi koparmak ister.

Hilmi Yavuz, şiirlerinde özellikle ayna imgesi önemli yer tutar. O, bu imgeyle göze çarpan 'gözleyen' özne ile 'gözlenen' öznenin bölünmez bir bütün oluşturma isteğini dışa vuran özneler arası ilişkililik düzeyini en üst seviyede ortaya koyar. Bu davranış, Yavuz'daki içerik çözümlemelerinden dilsel göndergelere kadar her düzeyde 'kendini gerçekleştirme' çabası olarak tanımlanabilir.³

Şiirin öznesi son dizesinde yine tasavvufî formatı kullanır. "*aynalar kuşanıyor aynadaki tenini...*" ifadesinde ayna metaforu ile karşılaşırız. Ayna, öznenin kendisinin olmayan bedenini kuşatmış, onu hapsedmiştir. Aynanın işlek olabilmesi yani varlığını ortaya koyabilmesi için ışığa ve yansıtacağı bir nesneye ihtiyaç vardır. Şair, tenden kurtulmanın bir başka yolu olarak onu aynaya hapsedmek ister. Kar günlerinde aşırı yağın kar ve uzakta uluyan kurtlar tehdit edici bir mahiyet taşıırken ayna da kuşatıcılığı ile ön plana çıkar. Şiirde tasavvufî düzlem içerisinde nefis mücadelesi anlatılmıştır.⁴

Şiirde kar ve ayna imgesi dışında da imgeli söyleyişlere önemli ölçüde yer verilmiştir:

Tene yürümek: Şiirin öznesinin tene yürümesi, tenden arınma, dünya nimetlerinden, nefisten uzaklaşmaktır.

Tenin et parçası olması: Nefisten kurtulmak isteyen özne maddi olanı ifade eden et teni sıradan bir et parçasına benzeterek değerini düşürüyor.

³ Hayrettin Orhanoğlu, İmgelerle Hilmi Yavuz'un Şiir Dünyası, Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları Dergisi, S.6. Temmuz-Ocak 2011.

⁴ *Ten Sonnet*'si şiiri, ilhamını Yunus'un *Ben Yürürüm yane yane / Aşk boyadı beni kane* dizelerinin taşıdığı anlam zenginliğinden ve çağrışımlar dünyasından alır... Şiirin son dizesi de Neşâti'nin ünlü beytinin bir özeti gibidir: *Etdik o kadar ref-i taayyün ki Neşâti / Âyine-i pür-tâb-ı mücellâda nihanız* (Neşâti biz görünen varlığımızı öylesine yok ettik ki artık üzerinde hiçbir toz ya da pas bulunmayan parlak aynada bile görünmüyoruz.) Bkz. Ali İhsan Kolcu, Modern Türk Şiiri-I, Şiir Tahlilleri, Salkımsöğüt Yayınları, Erzurum 2007, s.608-610.

Aşkın amaçsız, ereksiz, yırtıcı ve hovarda olması: Dünyevi olan aşk sadece tenin arzuları için vardır, amaçsız ve başıboşur.

Belleğin bir kurt ve kemirgen olması: Bellek yani zihin/akıl bireyin manevi iklimde ilerlemesini engelleyebilecek, onu çatışmaya ve çıkmaza sürükleyebilecek bir unsurdur.

Aşkın uzakta uluması: Beşeri aşk, uzakta uluyan bir kurt veya yırtıcı bir varlığa benzetilir. Aşk, burada dünya nimetleri ve nefise karşılık gelmekte olup tasavvuf yolunda tehdit edici bir varlığa dönüşmektedir.

Tenin yeraltına yedirilmesi: Tenden kurtulmak isteyen özne onu görünür olmaktan uzaklaştırmak, örtmek ve eylemsiz hale getirmek ister. Burada yeraltı yırtıcı, yiyici bir canavara benzetilmiştir.

Ağır perdelerin kapalı olması: Tenden, maddi olandan kurtulmak isteyen kişi bunlara kalın örtüler çekmek zorundadır.

Kar günlerini kuşanan kurt: Kurt tehdit edici bir varlık olarak kullanılmıştır ve çıkışsızlığı ifade etmektedir.

Hilmi Yavuz bir mutasavvıf şair değildir, onun yaptığı tasavvuf formatını/lügatini kullanarak yeni bir şiir dili/yapısı oluşturmaktır.

"Dinî-tasavvufî unsurları kullanan Hilmi Yavuz tasavvufî şiir yazmış olmaz. Tasavvufî şiir herhangi bir tasavvufî kuralı, akideyi anlatmaya, açıklamaya dayanır. Fakat Hilmi Yavuz'un şiiri bir tasavvufî durumu anlatmaz. Bu yönüyle dinî-tasavvufî ve klâsik şiirden ayrılır. Dinî-tasavvufî ve klâsik şiirden seçtiği unsuru şiirin formatına göre yerleştirir." (Altunay, 2003: 127).

Kendisi de bu konuda şöyle der: "Benim Vahdet-i Vücut veya Vahdet-i Mevcutçu bir doktrinle ilgim yok. Ama dili beni cezbediyor. Hem felsefe hem şiir bir arada, Nietzsche'nin Sokrates öncesi felsefede aradığını, ben bir anlamda tasavvufta arıyorum." (Yavuz, 1999: 60). Bu bakımdan onun şiirlerini sadece tasavvuf lügatiyle incelemek doğru olmaz.

3. Ten Sonnet'sinde Şekil, Dil ve Üslûp

Hilmi Yavuz, şiirlerinde şekil bakımından farklı arayışlar peşindedir. Ten Sonnet'si Batı şiirinden alınmış olan sone tarzıyla kaleme alınmıştır. Sone, iki dördüklük ve iki üçlükten oluşan 14 dizelik bir nazım şeklidir. Sonenin ilk iki bendi son iki üçlükte söylenecekler için bir giriş bölümüdür. Bu türde özellikle lirik konular çokça işlenir. Son dize tema bakımından baskındır. Sonede her türlü konu işlenebilir. Genellikle devrik cümleler kullanılır. Uyak düzeni bakımından 3'e ayrılır.

I. İtalyan tipi sone: abba, abba, ccd, ede.

II. Fransız tipi sone: abba, abba, ccd, eed.

III. İngiliz tipi sone: İlk 12 mısra tek bir bent, son iki mısra da ayrı bir bent şeklindedir: ababcdcdefef gg

Şair, Ten Sonnet'sinde sonenin genel kullanımı olan kıta yapısına (4+4+3+3) uymamış, İngiliz tipi sone kaleme almıştır. Hilmi Yavuz, poetikasının da bir yansıması olarak dize bütünlüğünün dışına çıkar, noktalama

işaretlerine pek uymaz, büyük harfle noktayı hemen hemen hiç kullanmaz, eksilteli cümlelere sıkça yer verir, alışılmamış bağdaştırmalara ve dil bilgisel sapmalara, ahenk ve müzikaliteye yer verir. Şair, işitsel, görsel unsurlara (resimsel anlatım) ve somutlamaya birçok şiirinde olduğu gibi bu şiirde de yer verir.

Sonuç

Ten Sonnet'si Hilmi Yavuz'un tasavvuf lügatini kullanarak ten/nefis mücadelesini irdelediği bir şiirdir. Şiirde ten, bellek, aşk, kurt, ayna ifadeleri imgeli ve mecazlı söyleyişlerle, özellikle teşbih, benzetme ve istiarelerle, orijinal şekilde kaleme alınmıştır. Bu bakımdan "ten-et parçası, hovarda ve yırtıcı aşk, bellek-kurt, aşk-ulumak, yalnızlık-lapa lapa, ayna-kuşanmak" ifadeleri şiirin tematiğini oluşturan anahtar kavramlardır.

Hilmi Yavuz, *Ten Sonnet*'sinin merkezine teni atılmış ve gereksiz bir et parçası olarak aldıktan sonra şiir boyunca ten ile mücadele eder. Her ne kadar ten terbiyesi/nefis mücadelesi ön planda olsa bile şiir tasavvufi bir şiir değildir. Çünkü bu şiirde tasavvufun hâlleri, anlam derinliği ve zenginliğinden ziyade formatı kullanılmıştır. Bu bakımdan bu şiir bir mutasavvıfın duygu dünyasından ve gönlünden değil, bir şairin bilgi dağarcığından vücut bulmuştur. Şair, bu şiirde Batı'dan alınma olan sone nazım tarzını kullanmıştır. Hilmi Yavuz, dize bütünlüğü, noktalama ve imlaya fazla önem vermez. O, büyük harfle noktayı pek kullanmaz. Şairin bu şiirinde, poetikasının da bir yansıması olarak, eksilteli cümlelere alışılmamış bağdaştırmalara ve dil bilgisel sapmalara rastlanır. O, buna rağmen işitsel ve görsel unsurlara, ahenk ve musikiye önem verir. *Ten Sonnet*'sinde Türk şiir geleneğinden ustaca yararlanıp tasavvufî formatı başarılı bir şekilde kullanan Hilmi Yavuz, orijinal buluş ve söyleyişleriyle de Cumhuriyet dönemi Türk şiirinde önemli bir eser bırakmıştır.

Kaynakça

- Aka, Pınar (2002). *Hilmi Yavuz'un Şiirine Metin-Merkezli Bir Bakış*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Bilkent Üniversitesi.
- Altıntaş, Hayrani (1986). *Tasavvuf Tarihi*. Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları.
- Altunay, Korhan (2003). Hilmi Yavuz'un Şiirlerinde Dinî-Tasavvufî Edebiyat ve Geleneksel Edebiyat Açısından Bir Bakış, Yüksek Lisans Tezi, , Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
- Altunay, Korhan (2003). *Klasik Edebiyat Bağlamında Hilmi Yavuz*. Ankara: Bizim Büro Basımevi.
- Aristoteles (2008). *Poetika*. çev. İsmail Tunalı, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Apaydın, Dinçer (2010). *Hilmi Yavuz'un Şiirlerinde Edebî Değer Arayışı*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Aydın Yağcıoğlu, Songül (2015). *Fuzûlî'nin Şiirdeki 'Ben'liği*, Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 10/8 Spring 2015, p. 551-572, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8334>, ANKARA-TURKEY.
- Bozkaplan, Şerif Ali (2015). *Necip Fazıl Kısakürek ve Türkçe*, Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 10/8 Spring 2015, p. 1-12, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8268>, ANKARA-TURKEY.
- İnan, Ruhi; Uslu Üstten, Aliye (2015). *Bir Değer Algısı Olarak İlhan Berk Şiiri*, Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 10/8 Spring 2015, p.

1409-1424, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number:
http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8264, ANKARA-TURKEY

Kanter, M. Fatih (2012). *Doğuyu İçeriden Okumak: Doğu Şiirleri Üzerine*, Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 7/1 Winter 2012.

Karataş, Ömer Faruk (2013). *Hilmi Yavuz'un Doğu Şiirleri'ne Toplumcu Gerçekçi Bir Yaklaşım*, Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 8/13 Fall 2013, p. 1157-1173, ANKARA-TURKEY.

Kolcu, Ali İhsan (2007). *Modern Türk Şiiri-I, Şiir Tahlilleri*. Konya: Salkımsöğüt Yayınları.

Kolcu, Ali İhsan (2009). *Cumhuriyet Edebiyatı-I Şiir*. Erzurum: Salkımsöğüt Yayınları.

Orhanoglu, Hayrettin (2011). *İmgelerle Hilmi Yavuz'un Şiir Dünyası*. Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları Dergisi, S.6. Temmuz-Ocak.

Yavuz, Hilmi (2006). *Büyü'sün, Yaz!, Toplu şiirleri*. İstanbul: YKY.

Yavuz, Hilmi (1999). *Şiir Henüz*. İstanbul: Est-Non Yayınları.

